

OBSAH

Předmluva	5
---------------------	---

Oddíl I.

„Svobodná vůle“ a determinismus při objasňování protiprávního chování

<i>Hlava 1.</i> Indeterministický princip „svobodné vůle“	15
<i>Hlava 2.</i> Antropologický determinismus	
§ 1. „Rozený“ zločinec a sociální výběr	21
§ 2. Problém studia osobnosti pachatele	24
§ 3. Pojem „sociální typ osobnosti“ v kriminologii	31
<i>Hlava 3.</i> Sociální determinismus	
§ 1. Zločinnost jako sociální jev	37
§ 2. Rozvoj sociálního determinismu: sociální procesy a individuální chování	41
<i>Hlava 4.</i> Vznik a rozvoj sociálněpsychologické metody v kriminologii	
§ 1. Rozvoj kapitalismu a růst zločinnosti v buržoazních zemích	56
§ 2. „Sociologismus“ Gabriela Tarda: zákon sugescce a napodobování	58
§ 3. „Sociální fakta“ Emila Durkheima: teorie sociální „anomie“	63
<i>Hlava 5.</i> Sociálněpsychologický směr v současné americké kriminologii a právní sociologii	
§ 1. „Anomie“ jako charakteristický rys sociální struktury americké společnosti	71
§ 2. „Anomie“ jako znak dezorganizace rodiny	76
§ 3. „Sociokulturní teorie trestného chování“	82
§ 4. Teorie „diferenciální asociace“, „delikventní subkultury“ a „neutralizace“	85
§ 5. Sociálněpsychologický výzkum používání „bezpečnostních opatření“ a prověrky loajality	93

Oddíl II.
**Některé problémy studia
sociálněpsychologických zákonitostí
protiprávního chování**

Hlava 1.	Vzájemné působení osobností a prostředí jako předmět sociálněpsychologického výzkumu v kriminologii	
§ 1.	Kriminologie a předmět sociální psychologie	111
§ 2.	O metodice sociálněpsychologického výzkumu v kriminologii	117
§ 3.	Osobnost jako jednota znalostí, vztahu a chování	121
Hlava 2.	Proces socializace a utváření osobností	
§ 1.	Získávání individuálních zkušeností „efektivní“ chování)	126
§ 2.	Vytváření podmíněných reakcí („reaktivní“ chování)	130
§ 3.	Výchovná úloha sociálněpsychologického společenství	135
§ 4.	„Generalizace“ a etická kontrola	141
Hlava 3.	Sociální skupiny (společenství) jako předmět kriminologického výzkumu	
§ 1.	„Konformismus“ a protiprávní chování	145
§ 2.	Sociální úloha a „referenční“ skupina	153
§ 3.	Pachatel a sociální skupiny	158
§ 4.	Psychologická struktura sociálních skupin	166
Hlava 4.	Problémy sociální adaptace a protiprávní chování	
§ 1.	Úloha sociální adaptace	172
§ 2.	Sociální očekávání a „afekt neadekvátnosti“	176
§ 3.	Sociální kontrola ve městě a na venkově	183
Hlava 5.	Trestní zákon jako právní a sociálněpsychologická kategorie	
§ 1.	Účinnost a stabilita trestního zákona	187
§ 2.	Cíle trestního zákona a prostředky k jejich dosažení	193
§ 3.	Sociálněpsychologický „systém se zpětnou vazbou“	197
§ 4.	Bližší a vzdálenější následky trestu	200
§ 5.	Sociálněpsychologické zkoumání společenského právního vědomí	204
	Závěr	211